

Het geheim van de NSB

Extra Historisch Café donderdag 8 april

In deze nieuwsbrief het programma van donderdag [8 april](#) en de vooraankondiging voor woensdag [14 april](#) Klik voor meer informatie op de links naar onze website.

DONDERDAG 8 APRIL 2010 (20-22u, SPUI25)

Het Historisch Café organiseert in samenwerking met het Academisch-Cultureel centrum SPUI25 ([Spui 25-27, Amsterdam](#)) en Athenaeum Boekhandel een Extra Historisch Café over de NSB. De toegang is gratis, maar de capaciteit van SPUI25 is beperkt: aanmelden is dan ook noodzakelijk.

Wat was het geheim van het succes van de NSB in de jaren dertig, waar zoveel andere partijen faalden? Waarin school de aantrekkingskracht van deze beweging? Wie sloten zich erbij aan, en om welke redenen? Welke mythen over de NSB moeten nog steeds worden doorgeprikt? Deze vragen staan centraal tijdens dit Extra Historisch Café in SPUI25.

20.00 uur - DE VERLOKKING VAN HET FASCISME Interview met Bart van der Boom

De NSB trok in de jaren dertig veel leden met de belofte dat het gedegenereerde Nederland herboren zou worden als een sterke eenheidsnatie. De opmerkelijke aantrekkingskracht van de Beweging bleek echter tijdelijk. Waaruit bestond de aantrekkingskracht van het fascisme? Welke passies mobiliseerde de NSB onder delen van de Nederlandse bevolking en welke mythen inspireerden de nationaal-socialisten? ([zie meer](#))

BART VAN DER BOOM (1964) is verbonden aan de Universiteit Leiden. Hij promoveerde op een studie over Den Haag in de Tweede Wereldoorlog (1995) en publiceerde *Kees van Geelkerken, de rechterhand van Mussert* (1990), *Atoomgevaar? Dan zeker BB! De geschiedenis van de Bescherming Bevolking* (2000) en *'We leven nog'. De stemming in bezet Nederland* (2003). Momenteel doet hij onderzoek naar gewone Nederlanders en de Holocaust.

20.25 uur - OPKOMST, SUCCES EN ISOLEMENT VAN DE NSB: 1931-1935 Interview met Robin te Slaa en Edwin Klijn

In oktober publiceerden Robin te Slaa en Edwin Klijn *De NSB. Ontstaan en opkomst van de Nationaal-Socialistische Beweging, 1931-1935*. Deze vuistdikke pil (900 pagina's) is het eerste deel van hun drieluik over de NSB. Dit eerste deel bestrijkt de periode tot en met 1935. De meeste kleine radicale partijen in Nederland tijdens het interbellum verdwenen weer snel. De NSB van Anton Mussert was de eerste extreem-rechtse partij die langer standhield. In hoeverre kende de NSB een eigen nationale variant van het fascisme, en in hoeverre viel de NSB ten prooi aan Duitse invloed? Een gesprek over ontstaan, succes, identiteitscrisis, koerswijziging en isolement van de NSB in de eerste helft van de jaren dertig. ([zie info](#))

ROBIN TE SLAA (1969) en **EDWIN KLIJN** (1970) zijn beiden als historicus opgeleid aan de VU. Van hun hand verschenen eerder verschillende artikelen over links- en rechts-extremisme en de NSB in Nederland.

20.50 uur - 'GEWONE' AMSTERDAMSE NSB'ERS Interview met Josje Damsma

Deze maand verschijnt *Hier woont een NSB'er. Nationaal-socialisten in bezet Amsterdam* van Josje Damsma en Erik Schumacher. Aan de hand van veel persoonlijke verhalen vertellen ze over het leven van 'gewone' NSB'ers in Amsterdam: over hun enthousiasme voor de NSB, het geweld en de confrontaties op straat, de soms nog goede contacten met burens, de angst voor Bijltjesdag en hun internering. Het boek werpt een heel nieuw licht op de geschiedenis van de NSB: NSB'ers waren veel langer actief en veel gewelddadiger dan tot nu toe aangenomen, zonder dat dit betekende dat ze altijd geïsoleerd stonden in hun buurt ([zie meer over gewone Amsterdamse NSB'ers](#))

JOSJE DAMSMA (1984) is sinds september 2008 als onderzoeker in opleiding verbonden aan de vakgroep Nederlandse Geschiedenis van de UvA en aan het NIOD. Ze werkt aan het onderzoek 'Participatie in de Nieuwe Orde. De interne partijcultuur van de Nationaal-Socialistische Beweging (1940-1945)'.

21.15 uur - SLOTGESPREK

Slotgesprek met al onze gasten, waarin ze met elkaar discussiëren en de balans opmaken. Het publiek is van harte welkom om vragen te stellen.

22.00 uur - Einde